

I samsvar med 453/2010 og 1272/2008

(Alle henvisninger til EUs regelverk og direktiver er forkortet til kun nummerbetegnelsen)

Utgitt 2015-06-02

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Norgips Gipsbruk

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder

Byggemateriale

Gips

Sparkel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firma

Norgips Norge AS

Svelvikveien 1080

3060 Svelvik

Telefon

+47 33 784 800

E-post

mikael.blomgren@norgips.com

Offisiell norsk oversettelse av forordning 453/2010 foreligger ikke til dags dato. Ifølge melding fra Klima- og forurensningsdirektoratets REACH-hjelp benyttes overskrifter og underoverskrifter fra svensk utgave (markert med *). Endringer gjøres ved første oppdatering etter at offisiell norsk oversettelse foreligger.

1.4. Nødtelefonnummer

I nødstilfeller, ta kontakt med Giftsentralen: 22 59 13 00; Medisinsk nødhjelp: 113; Brannvesen: 110; Politi: 112

Ikke akutt giftinformasjon (Norge): Tlf 22 59 13 00; <https://helsenorge.no/giftinformasjon>

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008

Ved nærmere vurdering er denne substansen ikke klassifisert som farefull i henhold til 1272/2008.

2.2. Merkingselementer

Etikettinformasjon i henhold til 1272/2008

Farepiktogrammer Ikke aktuelt

Signalord Ikke aktuelt

Faresetninger Ikke aktuelt

2.3 Andre farer

Ikke relevant.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Produktet består av et rent eller nesten rent stoff.

3.1. Stoffer

Kjemisk formel $\text{CaSO}_4 \cdot 0.5\text{H}_2\text{O}$

Molekylvekt 226.218301

Bestanddel		Renhet
KALSIUMSULFAT SEMIHYDRAT		
CAS-Nr	10034-76-1	> 85%
EG-nummer	231-900-3	

Tilstedeværelsen av urenheter, stabiliserende tilsetningsstoffer eller andre enkeltkomponenter utover den viktigste bestanddelen fremgår av det kjemiske navnet og renhetsgraden.

Forklaringer til ingrediensene og merkingen er angitt i Avsnitt 16e. Offisielle forkortelser er skrevet med normal stil. Med kursiv stil angis spesifikasjoner og/eller kompletteringer som har blitt brukt ved beregning av blandingens klassifisering, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt

- Ved den minste tvil eller dersom symptomene forblir, oppsøk lege.
- Aldri forsøk å gi en bevisstløs person væske eller annet via munnen.

Ved innånding

- Frisk luft og hvile. Gjenstår symptomer, oppsøk lege.

Ved øyekontakt

- Ta øyeblikkelig ut kontaktlinsene såfremt mulig.
- Skyll øynene med masse vann. Om symptomene vedvarer, bør du kontakte lege.

Ved hudkontakt

- Ta av forurensede klær.
- Vask huden med såpe og vann.
- Hvis det forekommer symptomer, oppsøk lege.

Ved svelging

- Skyll munnen og drikk mye vann.
- Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ved innånding kan luftveiene bli irriterte. Forbigående øyeirritasjon. Kan ved fortæring gi svie i munn og svelg, samt forårsake illebefinnende, brekninger, diaré og magesmerter.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

- Symptomatisk behandling.
- Ta dette sikkerhetsdatabladet med deg når du oppsøker lege.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Egnet brannslukningsmiddel

Slukkes med midler ment for den omkringliggende brannen.

Slukkingsmidler som av sikkerhetsmessige grunner ikke skal brukes

Skal ikke slukkes med vann med høyt trykk.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

- Ved brann kan helseskadelige eller på annen måte skadelige stoffer spres.
- Forhindre utslipp av slukke vann i avløpet. Slukke vann håndteres i henhold til gjeldende forskrifter.
- Ikke brennbar.

5.3. Råd til brannmannskaper

- Beskyttende tiltak med hensyn til andre materialer på brannstedet.
- Ved brann benyttes en åndedrettsmaske.
- Bruk heldekkende verne drakt.
- Avkjøl lukkede beholdere som er blitt eksponert for brann, med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

- Bruk anbefalt verneutstyr, se punkt 8.
- Sørg for god ventilasjon.
- Unngå innånding av støv og kontakt med hud, øyne og klær ved sanering.
- Unngå støvdannelse.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp i jord, vann eller avløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Bruk en støvsuger for å fjerne mindre biter og støv.

Rens kontaminert område med egnet rengjøringsmiddel.

Vask grundig av med vann.

Destrueres i henhold til lokale foreskrifter.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnittene 8 og 13 for personlig verneutstyr og avfallshåndtering.

AVSNITT 7: HÅNDBTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Ta av arbeidsklær og verneutstyr før måltid.

Produktet skal ikke inhaleres og unngå kontakt med hud, øyne og klær.

Les og følg produsentens anvisninger.

Oppbevares godt lukket.

Hold dette produktet adskilt fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr.

Ikke spis, drikk og røyk i rom hvor dette produktet håndteres.

Vask hendene etter håndtering av produktet.

Ta av nedsprutede klær.

Unngå håndtering som fører til støvdannelse.

Følg de vanlige forholdsreglene som gjelder for håndtering av kjemikalier.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares tørt og kjølig.

Håndteres i rom med moderne ventilasjonsstandard.

Oppbevares på et godt ventilert sted.

Skal beskyttes mot fuktighet.

Oppbevares kun i originalforpakningen.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se identifisert bruk i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8:

EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

8.1.1 Nasjonale grenseverdier, Norge

Alle ingredienser (se avsnitt 3) mangler hygieniske grenseverdier.

8.2. Eksponeringskontroll

For forebygging av risikoer i arbeidet er det ikke nødvendig å ta noen spesielle hensyn til dette produktet utover de generelle kravene som følger av EU-direktiv 89/391 og nasjonal arbeidsmiljølovgivning.

Øyebeskyttelse bør anvendes ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

Vernehansker er normalt ikke nødvendig som følge av egenskapene til dette produktet. Vernehansker kan være nødvendige på grunnlag av andre arbeidsforhold, f.eks. slitasje, temperaturforhold eller mikrobiologiske farer.

Bruk vernehansker av neopren eller nitril (EN 374).

Bruk egnet åndedrettsvern ved sliping og/eller annen støvdannende håndtering.

Støvfilter IIB (P2) kan være påkrevd.

Bruk egnede verneklær ved behov.

For begrensning av miljøeksponering, se avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Utseende	Form: pulver
	Farge: gråhvit
b) Lukt	Luktfritt
c) Lukterskel	Ikke aktuelt

d) pH	Ikke aktuelt
e) Smeltepunkt/frysepunkt	50 °C Dec
f) Startkokepunkt og kokeområde	Ikke aktuelt
g) Flammepunkt	Ikke aktuelt
h) Fordampingshastighet	Ikke aktuelt
i) Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke aktuelt
j) Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Ikke aktuelt
k) Damptrykk	Ikke aktuelt
l) Damptetthet	Ikke aktuelt
m) Relativ tetthet	Ikke aktuelt
n) Løselighet(er)	Vannløselighet Sparsomt løselig(0.1-0,5%)
o) Fordelingskoeffisient; N-oktanol/vann	Ikke aktuelt
p) Selvantenningstemperatur	Ikke aktuelt
q) Nedbrytingstemperatur	50 °C
r) Viskositet	Ikke aktuelt
s) Eksplosjonsegenskaper	Ikke aktuelt
t) Oksidasjonsegenskaper	Ikke aktuelt

9.2. Andre opplysninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Produktet inneholder ingen stoffer som kan forårsake farlige reaksjoner under normale håndterings- og bruksforhold. Produktet hardner.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale lagrings- og bruksforhold.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Under normale håndterings- og anvendelsesforhold forekommer ingen farlige reaksjoner.

10.4. Forhold som skal unngås

Beskyttes mot fuktighet.

10.5. Uforenlige materialer

Ikke angitt

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Karbonmonoksid (CO), karbondioksid (CO₂) og helseskadelige og irriterende stoffer.

Kalsiumsulfat og kalsiumsulfitt.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Generell eller uspesifikk toksisitet

Produktet er ikke klassifisert som giftig.

Helseskadelighet

Produktet er ikke klassifisert som helseskadelig.

Giftighet ved gjentatt dose

Kriteriene for klassifisering kan på bakgrunn av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Kreftfremkallende egenskaper

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

CMR-virkninger

Kriteriene for klassifisering kan ut ifra tilgjengelige data ikke ansees for å være oppfylte.

Sensibilisering

Kriteriene for klassifisering kan ut ifra tilgjengelige data ikke ansees for å være oppfylte.

Etsende og irriterende effekter

Produktet er ikke etsende. Mild irritasjon kan ikke utelukkes hos følsomme personer.

Kontakt med øynene kan forårsake svie eller irritasjon.

Irritasjon i munn, svelg og/eller åndedretsorgan kan oppstå ved innånding eller fortæring.

Synergisme og antagonisme

Kriteriene for klassifisering kan ut ifra tilgjengelige data ikke ansees for å være oppfylte.

Påvirkning på dømmekraften og andre psykologiske virkninger

Kriteriene for klassifisering kan ut ifra tilgjengelige data ikke ansees for å være oppfylte.

Påvirkning på menneskelig mikroflora

Påvirkning på mikrofloraen hos mennesker er ikke påviselig eller ubetydelig.

Relevante toksikologiske egenskaper

KALSIMUMSULFAT SEMIHYDRAT

LD50 rotte (Oral) 24h > 5000 mg/kg

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Ingen økologiske skader er kjent eller forventet ved normal bruk.

Forhindre utslipp i mark, vann og avløp.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Metodene for å påvise bionedbrytelighet kan ikke brukes på uorganiske stoffer.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Opplysninger om bioakkumulering mangler.

12.4. Mobilitet i jord

Opplysninger om bevegelighet i naturen mangler.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert som PBT- eller vPvB-stoff.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjente virkninger eller risikoer.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshåndtering for produktet

Produktet er ikke klassifisert som farlig avfall.

Følg lokale forskrifter eller kontakt leverandøren for videre informasjon.

Forhindre utslipp i avløp.

Klassifisering i henhold til 2006/12

Anbefalt avfallskode: 17 01 06 Blandinger eller frasorterte fraksjoner av betong, murstein, takstein og keramikk som inneholder farlige stoffer.

Gjenvinning av produktet

Tom, skyllet emballasje sendes til gjenvinning der det er mulig.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Dette produktet forventes kun å transporteres på vei eller med tog og er derfor kun vurdert ifølge regelverkene ADR/RID. Skulle annen transportmetode bli aktuell, ta kontakt med utgiveren av dette sikkerhetsdatabladet.

14.1. FN-nummer

Ikke klassifisert som farlig gods

14.2. FN-forsendelsesnavn

Ikke aktuelt

14.3. Transportfareklasse(r)

Ikke aktuelt

14.4. Emballasjegruppe

Ikke aktuelt

14.5. Miljøfarer

Ikke aktuelt

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke aktuelt

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke aktuelt

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Ikke aktuelt.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering og kjemikaliesikkerhetsrapport i henhold til 1907/2006 Vedlegg I er ennå ikke utført.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

16a. Informasjon om hvilke endringer som er utført siden den forrige versjonen

Revisjoner av dette dokumentet

Dette er den første utgaven.

16b. Forklaring av forkortelsene i sikkerhetsdatabladet

Fulltekst for koder for fareklasse og kategori er nevnt i Avsnitt 3

<i>No phys haz</i>	Ikke-tilordnet fysisk fare
<i>Not Acute Tox</i>	Ingen akutt toksisitet
<i>No environmental hazard</i>	Ikke klassifisert som miljøfarlig

Forklaringer til forkortelser i avsnitt 14

ADR Europeisk avtale vedrørende internasjonal transport av farlig gods på vei

RID Reglementet for internasjonal transport av farlig gods med tog

16c. Kildene til de viktigste data brukt ved utarbeidningen av sikkerhetsdatabladet

Datakilder

Primærdata for beregning av farene har først og fremst blitt hentet fra den offisielle europeiske klassifikasjonslisten, 1272/2008 Vedlegg I, oppdatert til 2015-06-08.

Der slike oppgaver mangler, ble det i andre hånd brukt den dokumentasjonen som ligger til grunn for den offisielle klassifiseringen, f.eks. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hånd ble informasjonen fra ansette internasjonale kjemikalieforetak brukt, og i fjerde fra annen tilgjengelig informasjon, f.eks. fra andre leverandørers sikkerhetsdatablader eller fra ideelle organisasjoner, der en ekspertbedømmelsen har blitt foretatt av kildens troverdighet. Hvis pålitelig informasjon ikke finnes til tross for dette, har farene blitt bedømt av ekspertise på grunnlag av kjente farer fra lignende stoffer, der prinsippene i 1907/2006 og 1272/2008 har blitt fulgt.

Fulltekst for forskrifter som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet

- 453/2010 Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1907/2009 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier (REACH)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006
- 89/391 Europaparlaments- og rådsdirektiv 89/391/EF
- 2006/12 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/12/EF av 5. april 2006
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF Vedlegg I

16d. Metoder for å evaluere opplysningene det blir henvist til i 1272/2008 Artikkel 9 som brukes ved klassifiseringen

Beregningen av farene med denne blandingen er gjort som en samveid bedømmelse med hjelp av en ekspertbedømmelse i samsvar med 1272/2008 Vedlegg I, der all tilgjengelig informasjon som kan ha betydning for å fastsette farene med blandingen veies sammen, og i samsvar med 1907/2006 Vedlegg XI.

16e. En liste over relevante fareangivelser og sikkerhetssetninger

16f. Råd om passende opplæring for ansatte for å beskytte menneskers helse og miljøet

Advarsel om feil bruk

Dette produkt forventes ikke å forårsake alvorlig skade på mennesker eller miljø, men produsenten, distributøren eller leverandøren kan ikke påta seg ansvar for uvanlig eller ulovlig bruk av produktet.

Annen relevant informasjon**Informasjon om dokumentet**

Dette sikkerhetsdatabladet er utstedt av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.